

C-87/24. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2024. február 2.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Administratīvā apgabaltiesa (Lettország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. január 3.

Felperesek:

AS Gaso

AS Conexus Baltic Grid

Alperes:

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija

Az alapeljárás tárgya

Az AS Gaso és az AS Conexus Baltic Grid (a továbbiakban: felperesek) által a Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (közszolgálati szabályozó bizottság, Lettország; a továbbiakban: szabályozó hatóság) tanácsa azon határozatának megsemmisítése iránt benyújtott keresetek, amely meghatározta a (súlyozott átlagos) tökemegtérülési rátát (reálértéken) a földgázszállítási hálózati szolgáltatások, a földgázelosztó hálózati szolgáltatások és a földgáztárolási szolgáltatások díjainak (díjzabástervezetének) kiszámításához, mivel a határozat olyan érdemi és eljárási hibákat tartalmaz, amelyek e ráta indokolatlanul alacsony szinten történő megállapításához vezettek, ami megakadályozza a felpereseket abban, hogy az általuk nyújtott szolgáltatásokért megfelelő megtérülésben részesüljenek.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A kérdést előterjesztő bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján a 2009/73/EK irányelv 41. cikke (8) bekezdésének értelmezését kéri annak megállapítása érdekében, hogy a szabályozó hatóságnak a földgázellátási ágazatban a díjak kiszámításához alkalmazandó tőkemegtérülési rátát megállapító határozat elfogadásakor megfelelő indokolást kell-e adnia, különösen e rátának az uniós jog által követett célokkal való összeegyeztethetőségét illetően. Az eljáró bíróság a „megfelelő ösztönző” és a „megfelelő megtérülés” fogalmának jelentésére, valamint arra is keresi a választ, hogy a szabályozó hatóság alkalmazhatja-e vagy alkalmaznia kell-e részben vagy egészben, és ha igen, milyen módon a szabad piacon működő vállalkozások esetében az összehasonlítható mutatók kiszámítására használt pénzügyi módszereket és elveket, és adott esetben támaszkodhat-e vagy támaszkodnia kell-e független harmadik fél értékelésére.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Ellentétes-e a 2009/73/EK irányelv 41. cikkének (8) bekezdésével egy olyan nemzeti szabályozás, amely nem kötelezi a szabályozó hatóságot arra, hogy a díjak kiszámításakor vagy a módszerek megállapításakor megindokolja, hogyan biztosítják, hogy a szállítási- és elosztórendszer-irányítók rövid és hosszú távon egyaránt megfelelően ösztönözve legyenek a hatékonyság javítására, a piaci integrációnak és az ellátás biztonságának az elősegítésére, valamint a kapcsolódó kutatási tevékenységek támogatására?

2) Összeegyeztethető-e a 2009/73/EK irányelv 41. cikkének (8) bekezdésével egy nemzeti szabályozás olyan értelmezése, amely szerint megfelelő ösztönzőt biztosítanak rövid és hosszú távon egyaránt a hatékonyság javítása, a piaci integráció és az ellátás biztonságának az elősegítése, valamint a kapcsolódó kutatási tevékenységek támogatása érdekében, amikor a felhasználók által fizetett díjak csak a közszolgáltatás gazdaságilag indokolt költségeit fedezik, és a megtérülés legalább minimális mértékben biztosított?

3) Összeegyeztethető-e a 2009/73/EK irányelv 41. cikkének (8) bekezdésében meghatározott célkitűzésekkel egy olyan nemzeti szabályozás, amely „rövid és hosszú távon egyaránt megfelelő ösztönzőt”, valamint olyan ösztönzőket határoz meg, amelyek „a piaci integrációnak, az ellátás biztonságának és a kutatási tevékenységeknek az elősegítésére” irányulnak, de a súlyozott átlagos tőkemegtérülési ráta meghatározásához nem írja elő a pénzügyi területen elfogadott azon elvek figyelembevételét, amelyeket a szabad piacon működő, összehasonlítható vállalkozásoknál vesznek figyelembe?

4) A „befektetések megfelelő megtérülésének” a [715/2009/EK] rendelet 13. cikke szerinti fogalma és a „beruházásösztönzőknek” a 2009/73 irányelv 41. cikke szerinti fogalma értelmezése során a szabályozó hatóságnak figyelembe kell-e vennie a pénzügyi területen elfogadott [súlyozott] átlagos tőkemegtérülési ráta (CMPC) fogalmát és az annak meghatározására alkalmazott módszereket?

- 5) Az előző kérdésre adott igenlő válasz esetén a szabályozó hatóság eltérhet-e jogszerűen a pénzügyi területen az átlagos tőke megtérülési ráta meghatározására alkalmazott módszertől, és kiigazíthatja-e azt saját belátása szerint?
- 6) Az előző kérdésre adott igenlő válasz esetén a szabályozó hatóság módosíthatja-e jogszerűen az átlagos tőke megtérülési rátát úgy, hogy annak kiszámítása során figyelembe vesz egy, a tagállam gazdaságában működő más vállalkozások hitelfelvételi költségein alapuló méretprémiumot?
- 7) A negyedik kérdésre adott igenlő válasz esetén a szabályozó hatóság módosíthatja-e jogszerűen az átlagos tőke megtérülési rátát oly módon, hogy nem kell kompenzálnia a földgázszállítási- vagy földgáztárolásrendszer-irányítókat az előző díjszabási időszakban bekövetkezett inflációnövekedés miatt?
- 8) Az ötödik kérdésre adott igenlő válasz esetén, és abban az esetben, ha a rendszerirányító nem ért egyet a szabályozó hatóság által javasolt átlagos tőke megtérülési ráta szintjével vagy az annak alapjául szolgáló elemekkel, a szabályozó hatóságnak a CMPC, a súlyozott átlagos tőke megtérülési ráta meghatározásakor igénybe kell-e vennie harmadik felet a ráta megfelelő szintjének értékeléséhez?
- 9) Ellentétes-e a 2009/73/EK irányelv 41. cikkének (8) bekezdésében meghatározott célkitűzésekkel egy olyan díjszabási eljárás, amelyben az átlagos tőke megtérülési rátát a szabályozó hatóság határozza meg, és amelyben a földgázszállítási- vagy földgáztárolásrendszer-irányító nem jogosult e számítást a rendszerirányító egyedi üzleti mutatói alapján módosítani?
- 10) Úgy kell-e értelmezni a [715/2009/EK] rendelet 1. cikke [első bekezdésének] b) pontját az említett cikk második bekezdésével összefüggésben, hogy az említett rendelet (7) és (8) preambulumbekzdése, valamint 13. cikkének (1) bekezdése a földgáztárolókra és a szabályozó hatóság által megállapított díjakra is alkalmazandó, ha a cseppfolyósított földgáz tárolására szolgáló létesítményekhez való hozzáférés szabályozott?

Az uniós jog

A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 211., 94. o.; helyesbítés: HL 2015. L 167., 97. o.; a továbbiakban: irányelv): a (35) preambulumbekzdés, a 32. cikk (1) bekezdése, a 33. cikk (1), (3) és (4) bekezdése, a 40. cikk f) pontja, valamint a 41. cikk (1) és (8) bekezdése.

A földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 211., 36. o.; helyesbítések:

HL 2009. L 229., 29. o., HL 2009. L 309., 87. o.; a továbbiakban: rendelet): a (7) és (8) preambulumbekzdés, az 1. cikk és a 13. cikk (1) bekezdése.

Ítélezési gyakorlat

A Bíróság 2022. július 12-i Nord Stream 2 kontra Parlament és Tanács ítélete, C-348/20 P, EU:C:2022:548.

A Törvényszék 2022. március 16-i MEKH és FGSZ kontra ACER ítélete, T-684/19 és T-704/19, EU:T:2022:138.

A Bíróság 2022. február 24-i Latvijas Gāze ítélete, C-290/20, EU:C:2022:119.

A Bíróság 2021. szeptember 2-i Bizottság kontra Németország (A 2009/72 és 2009/73 irányelv átültetése) ítélete, C-718/18, EU:C:2021:662.

A Bíróság 2020. december 3-i Bizottság kontra Belgium (A villamos energia és a földgáz piaca) ítélete, C-767/19, EU:C:2020:984.

A Bíróság 2020. július 16-i Bizottság kontra Magyarország (A villamosenergia- és földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés díjai) ítélete, C-771/18, EU:C:2020:584.

A Bíróság 2020. április 30-i Overgas Mrezhi és Balgarska gazova asotsiatsia ítélete, C-5/19, EU:C:2020:343.

A Bíróság 2019. december 19-i GRDF ítélete, C-236/18, EU:C:2019:1120.

A Bíróság 2015. október 6-i Capoda Import-Export ítélete, C-354/14, EU:C:2015:658, 25. pont.

A Bíróság 2015. március 19-i E.ON Földgáz Trade ítélete, C-510/13, EU:C:2015:189.

Nemzeti jogi rendelkezések

Energétikas likums (energiatörvény) (*Latvijas Vēstnesis*, 1998. szeptember 22-i 273/275. sz., a 2020. augusztus 20-án hatályos változat): a 15. cikk, a 44. cikk (8) bekezdése és a 85. cikk (1) bekezdése.

Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (a közszolgálati szabályozó hatóságokról szóló törvény) (*Latvijas Vēstnesis*, 2000. november 7-i 394/395. sz., a 2020. augusztus 20-án hatályos változata): a 2. cikk (2) és (4) bekezdése, a 6. cikk (1) és (2) bekezdése, a 7. cikk (6) bekezdése, a 9. cikk és a 20. cikk (1) bekezdése.

Ministru kabineta 2009. gada 27. oktobra noteikumi Nr. 1227 „Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem” (a szabályozott közszolgáltatások típusaira vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 2009. október 27-i 1227. sz. minisztertanácsi rendelet) (*Latvijas Vēstnesis*, 2009. október 29-i 172. sz., a 2020. augusztus 20-án hatályos változat): a 4. pont.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2018. gada 13. augusta lēmums Nr. 1/23 „Kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodika” (a közszolgálati szabályozó bizottság tanácsának a tőke megtérülési ráta kiszámításának módszertanáról szóló, 2018. augusztus 13-i 1/23. sz. határozata) (*Latvijas Vēstnesis*, 2018. augusztus 15-i 161. sz.) (a továbbiakban: módszertan), az ugyanezen testület 2019. augusztus 22-i 1/12. sz. határozatával módosított változata: a 3–7. pont és a 9¹. pont.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2020. gada 20. augusta lēmums Nr. 109 „Par kapitāla atdeves likmi dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas and dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai” (a közszolgálati szabályozó bizottság tanácsának a földgázszállítási hálózati szolgáltatások, a földgázelosztó hálózati szolgáltatások és a földgáztárolási szolgáltatások díjszabása tervezetének kiszámításához szükséges tőke megtérülési ráta mértékéről szóló, 2020. augusztus 20-i 109. sz. határozata) (*Latvijas Vēstnesis*, 2020. augusztus 26-i 164. sz.) (a továbbiakban: a megtámadott határozat).

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A felperesek a lettországi földgázellátás területén közszolgáltatást nyújtó szolgáltatók, közelebbről az AS Gaso, amely (egyedüli) földgázelosztórendszer-irányító, és az AS Conexus Baltic Grid, amely (egyedüli) földgázszállításirendszer-irányító és földgáztárolásirendszer-irányító.
- 2 A szabályozó hatóság 2020. augusztus 20-án elfogadta a megtámadott határozatot, amelyben meghatározta a földgázszállítási hálózati szolgáltatások, a földgázelosztó hálózati szolgáltatások és a földgáztárolási szolgáltatások 2021-ben hatályba lépő díjainak kiszámításához alkalmazandó (súlyozott átlagos) reálértéken számított tőke megtérülési rátát (két változatban).
- 3 A módszertan 5. pontja szerint kiszámított saját tőke megtérülési rátája, a módszertan 7. pontja szerint kiszámított kölcsöntőke megtérülési rátája, az aktuális társaságiadó-kulcs és a hivatalos statisztikákban az előző öt naptári évre vonatkozóan rögzített fogyasztói árindex változásainak átlaga alapján a szabályozó hatóság megállapította, hogy a mikro- vagy kisvállalkozások kategóriájába tartozó gazdasági szereplőkre alkalmazandó (súlyozott átlagos) tőke megtérülési ráta (reálértéken) 4,37%, míg a közép- vagy nagyvállalkozások kategóriájába tartozó gazdasági szereplők esetében 2,65%.

- 4 E határozat alátámasztása érdekében a szabályozó hatóság arra hivatkozott, hogy a megállapított tőkemegtérülési ráták összhangban vannak a pénzügyi piacok helyzetével, beleértve a finanszírozás megszerzésével kapcsolatos kockázatokat is, és így az lehetővé teszi a földgázszállításirendszer-irányító, a földgázelosztórendszer-irányító és a földgáztárolásirendszer-irányító számára a hitelfelvételt, a földgázhálózat megújításába és fejlesztésébe történő beruházást, valamint az észszerű megtérülést, miközben a felhasználók folyamatosan, megbízhatóan és magas színvonalon vehetik igénybe a közszolgáltatást, amelynek díjai (árjai) megfelelnek a gazdaságilag indokolt költségeknek.
- 5 Mivel a felperesek nem értettek egyet e határozattal és annak indokolásával, megsemmisítés iránti keresetet nyújtottak be az Administratívā appabaltiesához (regionális közigazgatási bíróság, Lettország).

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érveinek összefoglalása

- 6 A felperesek kereseteik alátámasztása érdekében a következő jogalapokra hivatkoznak.
- 7 A tőkemegtérülési ráta kiszámítása szempontjainak meghatározásakor a szabályozó hatóság súlyos érdemi és eljárási hibákat követett el, aminek következtében a felperesekre alkalmazandó tőkemegtérülési ráta anélkül került indokolatlanul alacsony szinten meghatározásra, hogy figyelembe vették volna a felperesek azon érdekét, hogy a díjakat megfelelő megtérülés mellett állapítsák meg. Álláspontjuk szerint a közszolgáltató tekintetében megengedett megtérülés ilyen korlátozása a felperesek tulajdonhoz való jogának túlzott korlátozását jelenti.
- 8 A felperesek álláspontja szerint a szabályozó hatóság által elfogadott (módosított) módszertan a jogszabályban meghatározott kritériumok tartalmának jelentős kiterjesztését eredményezi, ami *ultra vires* magatartást jelent, valamint a gondos ügyintézés, a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvének megsértését.
- 9 Álláspontjuk szerint a szabályozó hatóság nem tett eleget az aktusai indokolására irányuló jogi kötelezettségének.
- 10 Úgy vélik, hogy a szabályozó hatóság elmulasztotta az e határozat szükségességét alátámasztó tények ismertetését, valamint a felperesek üzleti tevékenységére és az azzal kapcsolatos mutatókra vonatkozó téves és megalapozatlan feltételezésekre támaszkodott.
- 11 Véleményük szerint ugyanis a szabályozó hatóság az önkényes eljárás tilalmának elvével ellentétesen eljárva nem fejtette ki és nem értékelte megfelelően az e tényállási elemekből eredő objektív és észszerű jogi megfontolásokat, nem értékelte megfelelően a módszertan módosításának lehetőségére vonatkozó megfontolásokat, és nem indokolta megfelelően a tőkemegtérülési ráta kiszámításának elemeire vonatkozó következtetéseket.

- 12 A felperesek szerint a szabályozó hatóság nem indokolta meg a (súlyozott átlagos) tőkemegtérülési ráta (reálértéken) történő kiszámításához használt különböző változókra vonatkozó következtetéseit. A hatóság nem fejtette ki, hogy az új tőkemegtérülési ráta összehasonlító értékelésekor miért nem használták fel a földgáztárolásra vonatkozó adatokat, miért választottak konkrét értékeket az összehasonlító értékeléshez, és hogyan választották ki azt az időszakot, amelyre vonatkoztatva a nemzeti kockázati prémiumot kiszámították.
- 13 A felperesek álláspontja szerint a szabályozó hatóság által meghatározott új tőkemegtérülési ráta túlzottan negatív hatással van a felperesek azon képességére, hogy teljesítsék a tevékenységük fejlesztésére vonatkozó kötelezettségüket, és részt vegyenek az energiaellátás tervezésében, biztosításában, valamint összehangolt és hatékony fejlesztésében.
- 14 Mindazonáltal az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: Bíróság) ítélkezési gyakorlata szerint a tagállamok a díjak megállapításakor kötelesek biztosítani a megvalósult beruházások megtérülését. Az irányelvből az következik, hogy a tagállami szabályozó hatóság köteles a földgázpiac fejlesztésének és működésének elősegítésére azáltal, hogy a befektetők számára megfelelő ösztönzőket biztosít a szükséges infrastrukturális beruházások megvalósításához. Ugyanígy a rendelet rendelkezései is arra kötelezik a szabályozó hatóságot, hogy a díjak megállapításakor biztosítsa a beruházások megfelelő megtérülését.
- 15 A felperesek azt állítják, hogy a megtámadott határozat elfogadása előtt nem hallgatták meg őket megfelelően, valamint beadványaikat és észrevételeiket nem vizsgálták meg; ezért úgy vélik, hogy nem biztosították az új tőkemegtérülési ráta meghatározásában való részvételüket.
- 16 Álláspontjuk szerint a megtámadott határozat nem szolgálja a versenyt és a fejlesztést, ami ellentétes az ágazati szabályozásnak a jogalkotó által kitűzött céljával.
- 17 A felperesek ezért úgy ítélik meg, hogy az új tőkemegtérülési ráta kiszámításában rejlő hibák súlyosak, és megakadályozzák annak megértését, hogy a szabályozó hatóság hogyan jutott a megtámadott határozat alapjául szolgáló következtetésekre; a megfelelő indokolás hiánya korlátozza a felperesek védekezéshez való jogának hatékony gyakorlását.
- 18 A szabályozó hatóság azzal érvel, hogy a közszolgálati szabályozó hatóságokról szóló törvény 20. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feladata kizárólag annak biztosítása, hogy a díjak fedezzék a közszolgáltatás gazdaságilag indokolt költségeit (ez utóbbi fogalom tartalmát egyébként a szabályozó hatóság mérlegelési jogkörében határozza meg), és általában véve a megtérülés biztosítása. Úgy véli, hogy e fogalmak lényegében nem kapcsolódnak az irányelv 41. cikkének (8) bekezdése által kitűzött célokhoz, nevezetesen a hatékonyság javítására, a piaci integrációnak és az ellátás biztonságának az elősegítésére,

valamint a kapcsolódó kutatási tevékenységek támogatására szolgáló, rövid és hosszú távon egyaránt megfelelő ösztönző biztosításához.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 19 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az alapeljárásban az irányelv 40. cikkének f) pontja és 41. cikkének (8) bekezdése, valamint a rendelet 13. cikkének a (7) és (8) preambulumbekendésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdését kell alkalmazni. Ezek a rendelkezések állapítják meg a tagállamok azon kötelezettségét, hogy biztosítsák a beruházások megfelelő megtérülését, de e rendelkezések tartalma nincs kellően tisztázva és pontosítva. Ez kizárja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az ügy érdemében döntsön.
- 20 Mivel az irányelv egyik célkitűzése a hálózatfejlesztéshez elégséges beruházások biztosítása, az irányelv (35) preambulumbekendése és 40. cikkének f) pontja a tagállam szabályozó hatóságának azon kötelezettségére utal, hogy hozzá kell járulnia a földgázpiac fejlesztéséhez és működéséhez azáltal, hogy megfelelő ösztönzőt nyújt a befektetőknek a szükséges beruházások megvalósításához.
- 21 A rendelet 13. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a szabályozó hatóságnak olyan díjat kell megállapítania a szállítási hálózathoz való hozzáférésre vonatkozóan, amely biztosítja a befektetések megfelelő megtérülését. A díjnak olyannak kell lenniük, hogy megkönnyítsék a hatékony földgázkereskedelmet és a versenyt, ösztönözzék a befektetéseket, valamint biztosítsák a szállítóhálózatok együttműködő-képességét.
- 22 A díj továbbra is a szabályozó hatóságnak a beruházások ösztönzésére irányuló egyik eszköze marad, még azt követően is, hogy az eredeti (inkumbens) vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás (AS Latvijās Gāze) több részre vált szét. Ami a tárolás feladatát illeti, az irányelv 41. cikke (1) bekezdésének n) pontja arra kötelezi a szabályozó hatóságot, hogy kísérje figyelemmel és vizsgálja felül a tároláshoz, a vezetékkészlethez és az egyéb kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés 33. cikk szerinti feltételeit. Az energiatörvény 44. cikkének (8) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a földalatti gáztárolóhoz való hozzáférést az energiatörvény 15. cikke (1^a) bekezdésében meghatározott eljárásokkal összhangban megállapított díjak útján szabályozott eljárással kell megszervezni. Ennélfogva a földalatti gáztárolóhoz való hozzáférésnek műszakilag és gazdaságilag is indokoltnak kell lennie, ami azt is jelenti, hogy a szabályozó hatóságnak felül kell vizsgálnia az általa felügyelt díjakat.
- 23 A jelen ügyben a szabályozó hatóság hatáskörének keretein belül meghatározza a díjakat vagy a díjak kiszámításának módszerét, beleértve a tőkemegtérülési rátát is. Bár az irányelv és a rendelet rendelkezéseiből az következik, hogy a tagállamoknak a földgázszállítási hálózathoz való hozzáférésért fizetendő összeg, illetve díjak megállapításakor e díjak kiszámításánál figyelembe kell venniük a befektetések megfelelő megtérülését, e rendelkezések nem határozzák meg a „befektetések megfelelő megtérülése” fogalmának tartalmát.

- 24 Nem állapítottak meg tehát olyan jogi kritériumokat, amelyek alapján a szabályozó hatóság meghatározhatná, hogy a megtérülés „megfelelőnek” minősül-e. A kérdést előterjesztő bíróság nem rendelkezik egyértelmű iránymutatással arra vonatkozóan, hogy miként értékelje a megtérülés (tőkemegtérülési ráta) meghatározására szolgáló módszertan uniós joggal való összhangját.
- 25 A Bíróság mindeddig nem tisztázta a „befektetések megfelelő megtérülésének” fogalmát. Noha az irányelvvel és a rendelettel kapcsolatos ítélkezési gyakorlata (lásd fentebb a Bíróság ítélkezési gyakorlata című részt) értelmezte az irányelv 41. cikkét, de a Bíróság ezen ügyek egyikében sem értelmezte a 41. cikk (8) bekezdését a jelen ügghöz hasonló ténybeli és jogi körülmények között.
- 26 A Bíróság a tagállamok azon kötelezettségére utal, hogy a földgázszállítási vagy földgáztároló hálózathoz való hozzáférés díjainak megállapításakor figyelembe kell venniük a megvalósított vagy megvalósítandó beruházásokat (2020. július 16-i Bizottság kontra Magyarország ítélet [C-771/18, EU:C:2020:584]). A Bíróság azonban nem pontosította, hogy ezeket hogyan kell figyelembe venni a díjak megállapításakor.
- 27 A közszolgálati szabályozó hatóságokról szóló törvény 1. cikkéből („e törvény célja a folyamatos, megbízható és magas színvonalú közszolgáltatások rendelkezésre állásának biztosítása, amelynek díjai (árai) megfelelnek a gazdaságilag indokolt költségeknek, valamint a fejlesztés és a gazdaságilag indokolt verseny elősegítése a szabályozott ágazatokban a közszolgáltatások és az ilyen szolgáltatások nyújtása keretében fennálló jogviszonyok szabályozására vonatkozó eljárások megállapításával”) és ugyanezen törvény 20. cikkének (1) bekezdéséből („a díjakat olyan szinten kell megállapítani, hogy a felhasználók által fizetett díjak fedezzék a közszolgáltatás gazdaságilag indokolt költségeit, és biztosítsák a szolgáltatás megtérülését, kivéve, ha a különös ágazati jogszabályok más elveket határoznak meg a díjak megállapítására vonatkozóan. A díjakat befolyásoló tényezők – mint például a megtérülés – változása esetén a szabályozó hatóság javaslatot tehet a díjak felülvizsgálatára, és felhívhatja a közszolgáltatót arra, hogy meghatározott határidőn belül nyújtsa be díjszabásának tervezetét, amely tartalmazza a díjakat alkotó költségek indokolását”) a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a lett jogalkotó az irányelv 41. cikkének átültetése során nem az e cikkben használt megfogalmazást fogadta el. A közszolgálati szabályozó hatóságokról szóló törvény nem tartalmaz olyan szabályokat, amelyek megfelelnek az irányelv 40. cikke (A szabályozó hatóság általános célkitűzései) és 41. cikke (A szabályozó hatóság feladatai és hatáskörei) rendelkezéseinek.
- 28 A kérdést előterjesztő bíróság, miután megvizsgálta, hogy a közszolgálati szabályozó hatóságokról szóló törvény 20. cikkének (1) bekezdése által követett célok megfelelnek-e az irányelv 41. cikkének (8) bekezdésében foglaltaknak, megállapítja, hogy az említett irányelv célkitűzései szélesebb körűek, és előfordulhat, hogy e törvény azon rendelkezése, amelynek alapján a szabályozó hatóság a jelen ügyben alkalmazandó szabályozást elfogadta, nem foglalja

magában az uniós jognak a szabályozott ágazatokban működő közszolgáltatók rövid és hosszú távon egyaránt megfelelő ösztönzőhöz való jogára vonatkozó valamennyi célkitűzését.

- 29 Megaalapozott indoka van tehát annak, hogy a Bírósághoz lehessen fordulni az irányelv fent említett rendelkezéseinek a lett jogba történő átültetését illetően.
- 30 A rendelet 1. cikkének második bekezdése úgy rendelkezik, hogy az e cikk első bekezdésében említett célok magukban foglalják a hálózat-hozzáférési díjak – kivéve azonban a földgáztárolókhoz való hozzáférés díjának – megállapítására, illetőleg az e díjak kiszámításának módszereire alkalmazandó harmonizált elvek megállapítását, a harmadik felek részére nyújtandó hozzáférési szolgáltatások létrehozását, a kapacitásallokációra és a szűkületek kezelésére alkalmazandó harmonizált elvek kialakítását, az átláthatósági követelmények, az egyensúlyozásra vonatkozó szabályok és az egyensúlyozási díjak meghatározását, valamint a kapacitáskereskedelem elősegítését. A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a rendeletet a földgázszállítási hálózat tekintetében kell alkalmazani a hozzáférési díjak kiszámítása elveinek vagy módszereinek meghatározására, a tárolók tekintetében azonban nem.
- 31 A rendelet 1. cikke harmadik bekezdésével összhangban ez a rendelet csak a 2009/73/EK irányelv 33. cikke (3) és (4) bekezdésének hatálya alá tartozó földgáztárolókra alkalmazandó. Az irányelv 33. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy az említett cikk (3) és (4) bekezdésében a tárolási szolgáltatásokkal kapcsolatban meghatározott eljárások nem kötelezőek, hanem azok akkor alkalmazandók, amikor a felhasználók ellátásának biztosítása érdekében műszaki és/vagy gazdasági megfontolásokból a hálózathoz való hatékony hozzáférés, valamint a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés megszervezése ezt igényli.
- 32 A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy az irányelv rendelkezéseire és a tagállamok kötelezettségeire tekintettel a rendelet 13. cikkének (1) bekezdése – amely a szállítási rendszer-irányítók által alkalmazott és a szabályozó hatóságok által a rendelet 41. cikke (6) bekezdésének megfelelően jóváhagyott díjakra és módszerekre, valamint az irányelv 32. cikke (1) bekezdésének megfelelően közzétett díjakra vonatkozik – és így az abban foglalt „megfelelő megtérülés” fogalma is csak a földgázszállítási hálózati szolgáltatások díjaira vonatkozik, a földgáztárolási szolgáltatásokra nem. A rendelet (7) és (8) preambulumbekkezdésében említett, a hálózati hozzáférés díjaira vonatkozó kritériumok szintén nem alkalmazhatók a tárolási szolgáltatásokra.
- 33 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy alapos indoka van arra, hogy az e rendelkezések értelmezésére vonatkozó kérdéseket a Bíróság elé terjessze.
- 34 A Bíróságnak az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek elfogadhatóságára vonatkozó ítélkezési gyakorlatára hivatkozva (lásd például: 2015. október 6-i Capoda Import-Export ítéletet, C-354/14, EU:C:2015:658, 25. pont), amely

szerint a Bíróság csak akkor tagadhatja meg e kérelmek elbírálását, ha a kért értelmezés nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy akkor is, ha a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdéseket hatékonyan megválaszolja, a nemzeti bíróság úgy ítéli meg, hogy az irányelv és a rendelet hivatkozott rendelkezéseinek értelmezése közvetlenül összefügg az alapeljárás ténybeli és jogi körülményeivel. Az alapeljárásban való döntéshozatalhoz a Bíróságnak útmutatást kell adnia az uniós jog vonatkozó rendelkezéseinek értelmezésével kapcsolatos minden észszerű kétség eloszlatása érdekében.

- 35 Felmerül ugyanis a kérdés, hogy a rendelet 13. cikkének a (7) és (8) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésében, illetve az irányelv 40. cikkének f) pontjában és 41. cikkének (8) bekezdésében szereplő „megfelelő megtérítés”, illetve „megfelelő ösztönző” fogalmak értékelése során milyen kritériumokat kell alkalmazni, és a jelen ügy sajátos körülményei között hogyan kell helyesen értelmezni e fogalmakat. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adott válaszok lehetővé teszik a kérdést előterjesztő bíróság számára, hogy az ügy érdemi vizsgálata során megállapítsa, hogy a módszertan alapján elfogadott, az új tőkemegtérülési rátát megállapító, megtámadott határozat és maga a módszertan összeegyeztethető-e a tagállamnak az uniós jogból eredő azon kötelezettségével, hogy e számítás során a befektetések megfelelő megtérülését is figyelembe vegye.